

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar il-“Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd [li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 861/2006 u r-Regolament tal-Kunsill Nru XXX/2011 dwar il-politika marittima integrata]”

COM(2011) 804 final — 2011/0380 (COD)

(2012/C 299/24)

Relatur: **is-Sur Sarró IPARRAGUIRRE**

Nhar il-15 ta' Diċembru 2011 u nhar is-16 ta' Jannar 2012, il-Kunsill u l-Parlament Ewropew rispettivament iddeċidew, b'konformità mal-Artikolu 43 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li jikkonsultaw lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali dwar

il-Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd [li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 861/2006 u r-Regolament tal-Kunsill Nru XXX/2011 dwar il-politika marittima integrata]

COM(2011) 804 final – 2011/0380(COD).

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għall-Agricoltura, l-Iżvilupp Rurali u l-Ambjent, inkarigata sabiex tipprepara l-hidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-Opinjoni tagħha nhar is-26 ta' Gunju 2012.

Matul l-482 sessjoni plenarja tiegħu li saret fil-11 u t-12 ta' Lulju 2012 (seduta tal-11 ta' Lulju), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-Opinjoni b'150 vot favur, vot kontra u 6 astensjonijiet.

1. Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1 Il-Kumitat jilqa' l-proposta tal-Kummissjoni u jaqbel mal-għanijiet u l-prijoritajiet tagħha. Madankollu, jemmen li l-ewwel għan għandu jispjega li s-sajd u l-akkwakultura għandhom ikunu sostenibbli u kompetittivi mil-lat ekonomiku, soċjali u ambjentali. Barra minn hekk, skont il-KESE, fost l-għanijiet tal-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS) jonqos referenza speċifika għas-settur tal-kummerċjalizzazzjoni u dak tal-ipproċessar tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura.

1.2 Rigward id-definizzjoni tas-“sajd kostali fuq skala żgħira”, il-KESE jtanni dak li diġà qal fl-opinjoni tiegħu dwar ir-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd (PKS) u jistieden lill-Kunsill u lill-Parlament biex b'konsegwenza ta' dan jestendu l-proposta tal-Kummissjoni.

1.3 Il-Kumitat jaqbel mal-għan li, fejn teżisti, titneħħa l-kapaċità eċċessiva fil-flotot. Għalhekk, jemmen li jehtieg tinzamm l-għajnuna għall-waqfien permanenti tal-bastimenti tas-sajd, bil-kundizzjoni li kull segment ikun jista' jiġi verament aġġustat għall-opportunitajiet tas-sajd eżistenti.

1.4 Barra minn hekk, il-KESE jemmen li hemm bżonn tinzamm l-għajnuna għall-waqfien temporanju tal-flotta.

1.5 Il-Kumitat jemmen li l-għajnuna maħsuba għall-promozzjoni tar-relazzjonijiet u s-shubbijiet bejn ix-xjentisti u s-sajjieda, għall-promozzjoni tal-kapital uman u d-djalogo

soċjali, għall-iffacilitar tad-diversifikazzjoni u l-holqien tal-impjiegi u għat-titjib tas-sikurezza abbord hija importanti immens. Barra minn dan, il-KESE jemmen li għandhom jiġu previsti miżuri għall-involvement tal-professionisti żgħażaġh fis-settur tas-sajd sabiex jingheleb in-nuqqas ta' tibdil generazzjonali u tinghata aktar attenzjoni lill-holqien u ż-żamma tal-impjiegi.

1.6 Il-KESE jaqbel mal-għajnuna għall-implimentazzjoni ta' miżuri ta' konservazzjoni fil-qafas tal-PKS, għal-limitazzjoni tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar, għall-innovazzjoni, għall-protezzjoni u r-restorazzjoni tal-bijodiversità, kif ukoll mal-għajnuna maħsuba biex jittaffa t-tibdil fil-klima, biex jitjeb l-użu tal-qabdiet mhux mixtieqa u biex tiżdied l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija.

1.7 Il-Kumitat jaqbel mal-għajnuna prevista għas-sajd intern. Madankollu jemmen li għandhom jiġu introdotti miżuri ta' għajnuna għall-prevenzjoni tal-interazzjoni bejn l-akkwakultura tal-ilma helu u l-agrikoltura tas-sajd fl-ilma helu.

1.8 Il-KESE jappoġġja l-miżuri għall-iżvilupp sostenibbli tal-akkwakultura u taż-żoni tas-sajd, u f'din l-opinjoni jipproponi xi titjib importanti.

1.9 Il-Kumitat jilqa' b'mod favorevoli l-miżuri marbutin mal-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni. Però huwa tal-fehma li l-għajnuna maħsuba biex tikkompensa lill-organizzazzjonijiet ta' produttori talli jaħżnu l-prodotti tas-sajd għandha tinzamm sa tmiem il-perjodu ta' implimentazzjoni tal-FEMS. Barra minn

hekk, jemma li hu indispensabbli li jinżamm il-mekkaniżmu ta' indennizz ta' kumpens ghat-tonn maħsub għall-industrija tal-ipproċessar. Mill-banda l-oħra, jemma li fost l-ghanijiet speċifiċi għandhom jiġu inklużi dawn li ġejjin: it-titjib tal-kompetittività tal-industrija tal-ipproċessar, it-titjib tal-kundizzjonijiet tas-saħha pubblika u tal-kwalità tal-prodotti, it-tnaqqis tal-impatt negattiv fuq l-ambjent u ż-żieda tal-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, it-titjib fl-użu tal-ispeċijiet li ma tantx jiġu sfruttati, tas-sottoprodotti u tal-iskart, l-iżvilupp, il-produzzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti godda u l-użu ta' teknoloġiji godda u ta' metodi innovattivi fil-produzzjoni, il-ftuh u l-iżvilupp tas-swieq u t-titjib tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u tat-taħriġ tal-haddiema.

1.10 Il-KESE jilqa' b'mod favorevoli l-proposti kollha marbutin mal-Politika Marittima Integrata (PMI).

2. Sfond

2.1 Ir-riforma tal-PKS ser tidhol fis-seħh fl-1 ta' Jannar 2013 ⁽¹⁾.

2.2 L-appoġġ finanzjarju tal-PKS attwali huwa stabbilit fir-Regolament (KE) Nru 1198/2006 dwar il-Fond Ewropew għas-Sajd (FES), li r-reviżjoni tiegħu hi prevista għal qabel l-1 ta' Jannar 2014.

2.3 Bejn l-2008 u l-2010, il-PMI kienet finanzjata permezz ta' sensiela ta' skemi pilota u azzjonijiet preparatorji. Il-Kummissjoni pproponiet li jiġi stabbilit strument finanzjarju għdid għall-perjodu bejn l-2012 u l-2013.

2.4 Ir-riforma tal-PKS u l-konsolidazzjoni tal-PMI ser isiru bis-saħha tal-Fond Ewropew il-għdid għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS), li ser jidhol fis-seħh nhar l-1 ta' Jannar 2014.

3. Analizi tal-proposta

3.1 Ghanijiet u prijoritajiet

3.1.1 B'mod ġenerali, il-proposta tqassam l-ghanijiet ta' tingħata fl-iskema tal-"gestjoni kongunta", primarjament il-PKS, u fl-iskema tal-"gestjoni diretta", li tinkludi l-PMI u l-miżuri komplementari sew tal-PKS u sew tal-PMI, u tiddefinixxi l-miżuri finanzjarji tal-UE għall-implimentazzjoni:

- a) tal-PKS;
- b) tal-miżuri rilevanti marbuta mal-liġi tal-baħar;
- c) tal-iżvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd u s-sajd intern;
- d) tal-PMI.

3.1.2 Rigward id-definizzjoni tas-"sajd kostali fuq skala żgħira", il-KESE jtenni dak li diġà qal fl-opinjoni tiegħu dwar ir-riforma. Il-Kumitat jemma li din id-definizzjoni ma tqisx ir-realtà tal-flotta fuq skala żgħira fl-Istati Membri differenti u tistabbilixxi kriterju arbitrarju wiehed li jista' johloq sitwazzjonijiet diskriminatorji. Għaldaqstant, il-KESE jitlob li minbarra

d-daqs għandu jkun hemm kriterji oħrajn li jkunu jistgħu jintużaw biex jillimitaw dan it-tip ta' sajd diversifikat hafna, bħal pereżempju ż-żmien li l-bastimenti jgħaddu fuq il-baħar, id-distanza mill-kosta, it-tip ta' sajd u r-rabtiet mal-komunitajiet lokali. Barra minn hekk, id-definizzjoni tas-sajd fuq skala żgħira għandha tinkludi s-sajd bix-xbieki tat-tonn.

3.1.3 Il-KESE jemma li jehtieg jiġu ċċarati l-kunċetti ta' "sajjieda li jahdmu għal rashom" u ta' "sajjieda impjegati" sabiex jiġu determinati bl-eżatt il-benefiċjarji tal-miżuri differenti tal-FEMS, peress li t-terminu "sajjied" sikwit jintuża għal kunċetti differenti: sidien tal-bastimenti, sajjieda li jahdmu għal rashom mhux impjegati, eċċ.

3.1.4 L-ghanijiet tal-FEMS huma li:

- a) jippromovi sajd u akkwakultura sostenibbli u kompetittivi;
- b) irawwem l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-PMI b'mod komplementari għall-politika ta' koeżjoni u għall-PKS;
- c) jippromovi żvilupp territorjali bilanċjat u inklużiv taż-żoni tas-sajd;
- d) jippromovi l-implimentazzjoni tal-PKS.

3.1.5 Il-KESE jemma li l-ewwel għan għandu jispeċifika li s-sajd u l-akkwakultura għandhom ikunu sostenibbli u kompetittivi mil-lat ekonomiku, soċjali u ambjentali.

3.1.6 Barra minn hekk, il-KESE jahseb li kemm fid-deskrizzjoni ta' dawn l-ghanijiet kif ukoll fil-prijoritajiet tal-UE għad jonqos referenza speċifika għas-settur tal-kummerċjalizzazzjoni u dak tal-ipproċessar, billi dawn huma fost id-destinatarji tal-azzjonijiet diskussi fil-proposta. F'dan ir-rigward jiddispjaċih li dawn l-ghanijiet ma jinkludux il-finanzjament ta' investiment li għandu l-ghan li jggarantixxi li l-prodotti huma tajbin għas-saħha u ta' kwalità, li jtejjeb il-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-ambjent ta' apprenditorjali, u li jappoġġja l-iżvilupp ta' bażi industrijali qawwija, innovattiva u sostenibbli li tkun kapaci tiġġenera l-impjiegi u tikkompeti fis-suq dinji.

3.1.7 Rigward il-kamp ta' applikazzjoni ġeografiku, il-proposta ser tapplika għall-operazzjonijiet li jitwettqu fit-territorju tal-UE, hliet meta jkun hemm dispożizzjonijiet espliciti fir-Regolament.

3.2 Ammissibbiltà ta' applikazzjonijiet u operazzjonijiet ineliġibbli

3.2.1 Matul perjodu ta' żmien determinat mhux ser ikunu ammissibbli l-applikazzjonijiet sottomessi minn operatori li wettqu irregolarità skont il-FES jew il-FEMS, operatori li wettqu ksur serju skont ir-Regolament dwar is-sajd illegali, mhux irrapportat u mhux irregolat (illegal, unreported, unregulated – IUU), operatori inklużi fil-lista ta' bastimenti IUU u operatori involuti f'kazijiet oħra ta' nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS li jipperikolaw b'mod serju l-iżvilupp sostenibbli tal-istokkijiet ikkonċernati.

⁽¹⁾ Opinjoni CESE, ĠU C 181, 21.6.2012, p. 183-195.

3.2.2 L-operazzjonijiet li ġejjin mhux ser ikunu eliġibbli fil-qafas tal-FEMS:

- a) l-operazzjonijiet li jżidu l-kapaċità ta' sajd tal-bastiment;
- b) il-bini ta' bastimenti tas-sajd godda, id-dekummissjonamenti jew l-importazzjoni ta' bastimenti tas-sajd;
- c) il-waqfien temporanju mill-attivitajiet ta' sajd;
- d) is-sajd esperimentali;
- e) it-trasferiment tas-sjieda ta' negozju;
- f) ir-ripopolazzjoni diretta, sakemm dan ma jkunx previst b'mod esplicitu bhala miżura ta' konservazzjoni minn att legali tal-UE jew fil-każ ta' ripopolazzjoni esperimentali.

3.2.3 Il-KESE jemmen li jehtieg tinzamm l-ghajjnuna għall-waqfien permanenti tal-bastimenti tas-sajd sabiex il-flotta tal-UE tkun tista' tiġi ristrutturata b'mod serju u fil-fond, bil-kundizzjoni li kull segment jiġi verament aġġustat għall-opportunitajiet tas-sajd eżistenti fil-qafas ta' sajd sostenibbli mil-lat ekonomiku, soċjali u ambjentali. Barra minn hekk, għandhom jiġu inkluzi miżuri li jikkompensaw l-abbandun ta' din il-professjoni minhabba li qed tieqaf l-attività tal-bastimenti, bhall-nghidu ahna l-pensjonijiet anticipati u l-kumpensi b'rata fissa.

3.2.4 L-argument li tuża l-Kummissjoni biex telimina tali għajjnuna hu li b'din l-ghajjnuna ma ssolvietx il-problema tal-kapaċità eċċessiva tal-flotta tal-UE, u bbażat l-argument tagħha fuq rapport tal-Qorti tal-Awdituri li janalizza jekk il-miżuri adottati għenux biex il-kapaċità tal-flotot tiġi adattata għall-opportunitajiet tas-sajd eżistenti.

3.2.5 Madankollu, il-Kumitat jinnota li r-rapport ma jiddubax mill-eżistenza tal-ghajjnuna għall-waqfien permanenti, iżda jressaq sensiela ta' rakkomandazzjonijiet quddiem l-istess Kummissjoni u l-Istati Membri:

3.2.5.1 lill-Kummissjoni jirrakkomandalha tadotta miżuri aktar adegwati biex jinkiseb bilanċ bejn il-kapaċità u l-opportunitajiet tas-sajd, tistabbilixxi limiti reali għall-kapaċità tal-flotot u tiżgura li l-programmi għat-trasferiment tad-drittijiet tas-sajd jikkontribwixxu għat-tnaqqis tal-kapaċità eċċessiva;

3.2.5.2 lill-Istati Membri jirrakkomandalhom jiżguraw li l-miżuri ta' għajjnuna għall-investimenti abbord ma jżidux il-kapaċità, jiggarrantixxu li l-programmi għall-iskrappjar ikollhom effett pożittiv fuq is-sostenibbiltà tal-istokkijiet tal-hut magħżula, u jevitaw l-ghoti ta' għajjnuna pubblika għall-iskrappjar ta' bastimenti mhux attivi.

3.2.6 Sabiex tissolva din il-problema tal-kapaċità eċċessiva, il-Kummissjoni tipproponi sistema ta' konċessjonijiet tas-sajd trasferibbli. Il-KESE, fl-opinjoni tiegħu dwar ir-riforma, ma laqax din

is-sistema għaliex l-ghajjnuna għall-waqfien permanenti għandha tinzamm bil-ghan li titnaqqas il-kapaċità eċċessiva li jista' jkun hemm.

3.2.7 Mill-banda l-oħra, il-KESE jemmen li hemm bżonn tinzamm l-ghajjnuna għall-waqfien temporanju minhabba r-rwol fundamentali tagħha sabiex ittejjeb is-sitwazzjoni tar-riżorsi, b'mod partikolari fir-rigward tal-projbizzjonijiet bijoloġiċi, u fl-istess hin sabiex tikkumpensa b'mod parzjali lis-sajjieda li ma jdahhlux flus matul il-perjodu tal-waqfien.

3.2.8 L-ghajjnuna għall-waqfien temporanju hija perfettament ġustifikata f'każ ta':

- a) tnaqqis drastiku ta' kwoti jew ta' sforz tas-sajd fil-qafas tal-pjani multiannwali għall-ġestjoni tas-sajd;
- b) twaqqif jew tmiem tal-ftehimiet tas-sajd;
- c) diżastri ambjentali.

3.2.9 Il-Kumitat jemmen li din l-ghajjnuna hija partikolarment importanti biex tinzamm u tiġi żviluppata n-nisġa soċjo-ekonomika tar-reġjuni li jiddependu hafna mis-sajd, peress li tingħata kemm lil sidien il-bastimenti kif ukoll lill-ekwipaġġi u tiggarrantixxi l-kontinwità tal-attività tas-sajd.

3.3 *Ir-riżorsi baġitarji fl-iskema ta' ġestjoni kongunta u ta' ġestjoni diretta*

3.3.1 Ir-riżorsi baġitarji fl-iskema ta' ġestjoni kongunta għall-perjodu 2014-2020 ser jiżdedu għal EUR 5520 miljun u ser jinqas bejn l-Istati Membri abbażi ta' ċerti kriterji oggettivi pprezentati fil-proposta. Ir-riżorsi baġitarji ddedikati għall-ġestjoni diretta, inkluża l-assistenza teknika, ser jiżdedu għal EUR 1047 miljun.

3.3.2 Sabiex ikollu aċċess għall-konfinanzjament previst fil-FEMS, kull Stat Membru għandu jfassal programmi operazzjonali uniku biex japplika l-prijoritajiet tal-UE. Il-Kummissjoni għandha tapprova l-programmi operazzjonali tal-Istati Membri u l-emendi tagħhom permezz ta' atti ta' implimentazzjoni.

3.4 *Miżuri finanzjati fl-iskema tal-ġestjoni kongunta*

3.4.1 *Żvilupp sostenibbli tas-sajd*

3.4.1.1 L-ghajjnuna prevista f'din l-iskema ser tikkontribwixxi biex jintlahqu l-prijoritajiet tal-UE li ġejjin:

— it-trawwim ta' settur tas-sajd innovattiv u kompetittiv;

— il-promozzjoni ta' akkwakultura sostenibbli u effiċjenti fl-użu tar-riżorsi.

3.4.1.2 Giet stabbilita l-kundizzjoni generali li sid bastiment li jkun irċieva l-ghajjnuna ghar-rikonfigurazzjoni ta' bastimenti tas-sajd kostali fuq skala żgħira sabiex dawn jiġu ddedikati għal attivitajiet barra mis-settur tas-sajd, jew li jkun irċieva l-ghajjnuna għall-investimenti abbord sabiex isir l-ahjar użu mill-qabdiel mhux mixtieqa ta' stokkijiet kummerċjali u jinghata valur lill-komponenti sottoutilizzati tal-hut maqbuda, ma jistax jittrasferixxi l-bastiment lil pajjiż terz barra mill-UE tal-inqas matul hames snin wara d-data meta fil-fatt isir il-hlas lill-benefiċjarju.

3.4.1.3 Il-KESE jemmen li dak li jintqal f'punt 3.4.1.2 għandu jerga' jinkiteb sabiex jgħid li l-bastimenti esportati matul il-perjodu ta' hames wara l-ghoti tal-ghajjnuna għandhom jirritornaw din l-ghajjnuna skont il-prinċipju tal-*pro rata temporis*.

3.4.1.4 **Innovazzjoni.** Il-FEMS jista' jagħti l-ghajjnuna għal proġetti li għandhom l-ghan li jiżviluppaw jew jintroduċu prodotti, proċessi jew sistemi ta' ġestjoni u ta' organizzazzjoni godda jew sostanzjalment imtejba meta mqabblin mal-ahħar avvanzati.

3.4.1.5 Il-KESE jemmen li l-frazi "l-ahħar avvanzati" għandha tiġi ċċarata u jfakkar li l-innovazzjoni tkopri wkoll l-aspetti soċjali.

3.4.1.6 L-operazzjonijiet finanzjati fil-kuntest tal-innovazzjoni għandhom jitwettqu f'kollaborazzjoni ma' korp xjentifiku jew tekniku rikonoxxut mill-Istat Membru, li għandu jivvalida r-riżultati ta' dawn l-operazzjonijiet.

3.4.1.7 Il-KESE jqis li mhux kull azzjoni fil-qasam tal-innovazzjoni tirrikjedi bilfors il-partecipazzjoni ta' korp xjentifiku jew tekniku. It-titjib tar-riżultati ekonomiċi li l-intrapriżi tas-sajd jiksbu minn dawn l-azzjonijiet għandu jkun rekwiżit aktar importanti.

3.4.1.8 **Servizzi ta' konsulenza.** Il-FEMS jista' jagħti l-ghajjnuna:

- għal studji li jeżaminaw il-vijabbiltà tal-proġetti;
- għal pariri professjonali dwar strateġiji ta' negozju u kummerċjalizzazzjoni.

3.4.1.9 Il-Kummissjoni tippromponi li l-istudji li jeżaminaw il-vijabbiltà tal-proġetti u l-pariri professjonali dwar strateġiji ta' negozju u kummerċjalizzazzjoni għandhom jitwettqu minn korpi xjentifiċi jew tekniċi rikonoxxuti u li l-ammont tagħhom m'għandux ikun aktar minn EUR 3 000.

3.4.1.10 Il-KESE jahseb li dawn l-azzjonijiet għandhom jiġu estiżi għal intrapriżi privati li jistgħu jfasslu pjani strateġiċi ta' natura intraprenditorjali u kummerċjali u jagħtu pariri dwarhom, u li l-limitu tal-ammont imhallas għandu jiżdied. Fi kwalunkwe każ, għandu jiġi stipulat il-metodu użat għall-iffissar ta' dan l-ammont meta jiġu definiti l-kriterji tal-għażla tal-proġetti.

3.4.1.11 **Shubijiet bejn ix-xjentisti u s-sajjieda.** Il-FEMS jista' jagħti l-ghajjnuna:

- għall-holqien ta' netwerk kompost minn korpi xjentifiċi indipendenti u sajjieda jew organizzazzjonijiet tas-sajjieda;
- għall-attivitajiet imwettqa minn dan in-netwerk.

3.4.1.12 Il-KESE jikkunsidra li l-promozzjoni tar-relazzjonijiet bejn ix-xjentisti u s-sajjieda hija importanti immens.

3.4.1.13 **Il-promozzjoni tal-kapital uman u d-djalogu soċjali.** Il-FEMS jista' jagħti l-ghajjnuna:

- għat-tagħlim tul il-hajja, it-tixrid ta' għarfien xjentifiku u prattiki innovattivi u l-akkwist ta' hilet professjonali godda marbuta b'mod partikolari mal-ġestjoni sostenibbli tal-ekosistemi tal-baħar, l-attivitajiet fis-settur marittimu, l-innovazzjoni u l-imprenditorija;
- għan-netwerking u l-iskambju ta' esperjenza bejn il-partijiet interessati, inklużi l-organizzazzjonijiet li jippromovu l-opportunitajiet indaqs bejn l-irġiel u n-nisa;
- għall-promozzjoni tad-djalogu soċjali fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali li jinvolvi s-sajjieda u partijiet interessati rilevanti oħrajn.

3.4.1.14 Il-KESE jirrikonoxxi l-isforz tal-Kummissjoni biex tinkludi azzjonijiet ta' promozzjoni tal-kapital uman u tad-djalogu soċjali, il-holqien tal-impjiegi, is-sikurezza u s-saħħa abbord il-bastimenti tas-sajd. Madankollu, jemmen li jehtieg jiġu ċċarati jew miżjuda xi aspetti. L-ewwel nett, il-KESE jixtieq jispeċifika li d-djalogu soċjali huwa proċess li fih jippartecipaw l-imsieħba soċjali, jiġifieri l-organizzazzjonijiet ta' min ihaddem u tal-haddiema. Għaldaqstant, il-frazi "partijiet interessati rilevanti oħrajn" għandha titneħħa meta tissemma l-promozzjoni tad-djalogu soċjali. It-tieni nett, il-Kumitat jemmen li, minbarra s-sajjieda", fost il-benefiċjarji ta' din l-ghajjnuna għandhom jiġu inklużi "operatori" oħrajn bil-ghan li jkun jistgħu jibbenefikaw professjonisti oħra tas-sajd li jwettqu operazzjonijiet awżiljarji: dawk li jsewwu l-irkaptu tas-sajd, il-persunal li jhott fil-portijiet, eċċ. Barra minn hekk, il-KESE jqis li għandu jiġi promoss il-kofinanzjament ta' azzjonijiet Ewropej mwettqa minn organizzazzjonijiet Ewropej tas-settur, b'mod partikolari s-seminars ta' informazzjoni dwar l-evoluzzjoni tal-PKS, sabiex l-imsieħba soċjali jkun jistgħu jifhemu ahjar il-leġislazzjoni, sabiex tithegġeġ il-konformità mar-regoli u sabiex isir l-ahjar użu mill-fondi. Fl-ahħar nett, il-KESE jemmen li l-FEMS għandu jinkludi l-ghajjnuna finanzjarja għall-edukazzjoni u t-taħriġ tas-sajjieda bil-ghan li dawn ikollhom il-kapaċitajiet biex isibu impjieg f'setturi oħrajn. Din l-ghajjnuna finanzjarja għandha tinkludi kumpens għad-dhul li jtilflu matul il-perjodu ta' taħriġ u edukazzjoni.

3.4.1.15 **L-iffaċilitar tad-diversifikazzjoni u l-holqien tal-impjiegi.** Il-FEMS jista' jagħti l-ghajjnuna:

- għall-holqien ta' negozji barra s-settur tas-sajd;
- għar-rikonfigurazzjoni ta' bastimenti tas-sajd kostali fuq skala żgħira sabiex dawn jiġu ddedikati għal attivitajiet barra mis-settur tas-sajd.

3.4.1.16 Il-KESE jikkunsidra li r-referenza ghas-sajd fuq skala żgħira ghandha titneħha sabiex tithegġeg ir-rikonfigurazzjoni ta' kull bastiment tas-sajd lejn attivitajiet oħra barra mis-settur tas-sajd.

3.4.1.17 Il-Kumitat jiġbed l-attenzjoni għan-nuqqas ta' għajna għall-holqien tal-impjegji fl-istess settur tas-sajd. Il-KESE jemmen li hemm bżonn tiddaħhal xi miżura għall-involvement tal-professjonisti żgħażaġh fis-settur tas-sajd sabiex tingheleb parti mill-problemi l-kbar ta' dan is-settur, jiġifieri t-tibdil ġenerazzjonali.

3.4.1.18 **Is-saħħa u s-sikurezza abbord.** Fil-FEMS, l-għajna għas-sajjieda u għal sidien il-bastimenti tista' tinghata darba biss fil-perjodu tal-ipprogrammar lill-istess bastiment tas-sajd jew lill-istess benefiċjarju, u din l-għajna hija mahsuba għall-investimenti abbord jew fit-tagħmir individwali bil-kundizzjoni li dawn l-investimenti jmorru lil hinn mill-istandards meħtieġa mil-liġi nazzjonali jew tal-UE.

3.4.1.19 Fil-fehma tal-KESE, m'għandhiex issir referenza biss għall-investimenti abbord il-bastimenti, li minnhom ikunu jistgħu jibbenefikaw ukoll dawk li jistadu minn fuq l-art u l-ħaddiema awżiljarji. Bl-istess mod, il-kamp ta' din l-għajna għandu jiġi estiż għat-titjib ġenerali tal-kundizzjonijiet abbord, jiġifieri għall-prevenzjoni tar-riskji tax-xogħol, għat-titjib tal-kundizzjonijiet tax-xogħol, tal-iġjene, eċċ., kif ukoll għall-istudji li jitwettqu qabel isiru dawn l-investimenti sabiex tiġi analizzata l-vijabbiltà tagħhom.

3.4.1.20 Barra minn hekk, għandha titneħha l-limitazzjoni li din l-għajna tinghata darba biss matul il-perjodu tal-ipprogrammar.

3.4.1.21 Appoġġ għal sistemi ta' konċessjonijiet tas-sajd trasferibbli tal-PKS. Il-Kummissjoni tipproponi li tinghata ċerta għajna sabiex jiġu stabbiliti jew modifikati s-sistemi ta' konċessjonijiet tas-sajd trasferibbli previsti fil-PKS. Il-KESE jqis li l-ghoti ta' din l-għajna huwa adegwat jekk fl-aħħar mill-aħħar din is-sistema tiġi integrata fil-PKS.

3.4.1.22 Il-FEMS jipprevedi l-għajna għall-implimentazzjoni ta' miżuri ta' konservazzjoni fil-qafas tal-PKS, għal-limitazzjoni tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar, għall-innovazzjoni marbuta mal-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar u għall-protezzjoni u r-restorazzjoni tal-ekosistemi u l-bijodiversità tal-baħar fil-qafas tal-attivitajiet tas-sajd sostenibbli. Il-KESE jaqbel ma' din l-għajna, u jenfasizza r-rikonossiment u l-importanza tar-rwol li s-sajjieda stess jistgħu jaqdu fit-tindif u l-konservazzjoni tal-ambjent tal-baħar.

3.4.1.23 **Mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima.** Fir-rigward tal-mitigazzjoni tal-effetti tat-tibdil fil-klima, il-FEMS jista' jagħti l-għajna għall-investimenti abbord bil-ghan li jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-kontaminanti jew il-gassijiet b'effett ta' serra u għall-verifiki u skemi ta' effiċjenza fl-użu tal-enerġija. Mill-banda l-oħra, il-Kummissjoni tipproponi li titneħha l-għajna għat-tibdil jew l-immodernizzar tal-magni.

3.4.1.24 Il-KESE jqis li għandha tiġi awtorizzata l-għajna għat-tibdil jew l-immodernizzar tal-magni li ma jzidx l-kapaċità tal-bastimenti. Jekk ma jsirx hekk, jista' jagħti l-każ li s-sikurezza tal-bastimenti u tal-ekwipaġġi stess tiġi pperikolata, l-enerġija ma tintużax b'mod aktar effiċjenti u t-tniġġis ma jonqosx.

3.4.1.25 **Il-kwalità tal-prodotti u l-użu ta' qabdiel mhux mixtieqa.** Il-FEMS jista' jagħti l-għajna għall-investimenti abbord sabiex tittejjeb il-kwalità tal-hut li jinqabad u sabiex jittejjeb l-użu tal-qabdiel mhux mixtieqa. L-għajna ma tistax tinghata aktar minn darba matul il-perjodu tal-ipprogrammar għall-istess bastiment tas-sajd jew għall-istess benefiċjarju. Tista' tinghata l-għajna wkoll għall-portijiet tas-sajd, il-postijiet ta' nżul u l-postijiet ta' kenn bil-ghan li tiżdied l-effiċjenza enerġetika, li jinghata kontribut għall-protezzjoni ambjentali, li jittejjeb s-sikurezza u l-kundizzjonijiet tax-xogħol, u li jinbnew u jiġu modernizzati l-postijiet ta' kenn sabiex tittejjeb is-sikurezza tas-sajjieda.

3.4.1.26 Il-KESE jqis li l-miżuri għall-portijiet tas-sajd, il-postijiet ta' nżul u l-postijiet ta' kenn huma adegwati, u jemmen li għandhom ikopru l-għajna għall-investimenti fil-ħżin u l-irkantijiet tal-prodotti tas-sajd, it-tehid tal-karburanti, il-provvisti tal-bastimenti (ilma, silġ, elettriku, eċċ.) kif ukoll il-ġestjoni kompjuterizzata tal-pixkerji.

3.4.1.27 **Sajd intern.** Sabiex jitnaqqas l-impatt tas-sajd fl-ilma helu fuq l-ambjent, tiżdied l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija u jittejjeb l-kwalità tas-sajd, is-sikurezza u l-kundizzjonijiet tax-xogħol, il-FEMS jista' jagħti l-għajna lill-bastimenti tas-sajd li joperaw fl-ilmijiet interni. Ser jiġu appoġġjati wkoll id-diversifikazzjoni fost is-sajjieda li jistadu fl-ilmijiet interni u l-parteci-pazzjoni tagħhom fil-ġestjoni, ir-restorazzjoni u l-monitoraġġ tas-siti ta' Natura 2000. Il-KESE jaqbel mal-miżuri proposti minkejja li, kif jingħad fl-opinjoni dwar ir-riforma tal-PKS, il-Kummissjoni għandha tintroduci miżuri ta' għajna għall-prevenzjoni tal-interazzjoni bejn l-akkwakultura tal-ilma helu u l-agrikultura tas-sajd fl-ilma helu.

3.4.1.28 Fir-reġjuni li jinsabu l-aktar fit-Tramunata tal-UE, is-sajd fix-xitwa taht is-silġ isir kemm fil-lagi kif ukoll fiż-żoni kostali matul staġuni li jistgħu jdmu sa sitt xhur. Il-vetturi li jintużaw fil-borra u t-tagħmir speċifiku għas-sajd xitwi għandhom ikunu eliġibbli għall-għajna mill-FEMS.

3.4.2 Żvilupp sostenibbli tal-akkwakultura

3.4.2.1 L-għajna prevista f'din l-iskema ser tikkontribwixxi biex jintlaħqu l-prijoritajiet tal-UE li ġejjin:

- it-trawwim ta' akkwakultura innovattiva, kompetittiva u bbażata fuq l-għarfien;
- il-promozzjoni ta' akkwakultura sostenibbli u effiċjenti fl-użu tar-riżorsi.

3.4.2.2 Il-KESE jqis li hu adegwat li tinghata l-ghajnuna lill-intraprizi tal-akkwakultura, irrispettivament mid-daqs tagħhom (mikrointraprizi, intraprizi ż-żgħar u ta' daqs medju jew intraprizi kbar), iżda jinnota li t-tnaqqis indikat fl-Anness 1 għall-intraprizi tal-akkwakultura l-kbar mhux adegwat.

3.4.2.3 Il-proposta tinkludi għajnuna għall-innovazzjoni, għall-investimenti fl-akkwakultura lil hinn mill-kosta u fl-akkwakultura mhux relatata mal-ikel bil-ghan li jitheggu forom ta' akkwakultura b'potenzjal għoli ta' tkabbir, għall-ipproċessar, it-tqeghid fis-suq u l-bejgħ dirett tal-produzzjoni tal-akkwakultura stess, għat-twaqqif ta' servizzi ta' ġestjoni, għajnuna u konsulenza għall-farms tal-akkwakultura, kif ukoll għall-promozzjoni tal-kapital uman u tan-netwerking.

3.4.2.4 Il-KESE jappoġġja dawn il-proposti. Però, rigward l-aħħar punt, il-KESE jipproponi li, bil-ghan li tittejjeb l-attività żviluppata mill-haddiema tal-intraprizi tal-akkwakultura, għandha tinfetah linja specifika ta' għajnuna għat-titjib tal-kundizzjonijiet tas-sahha u tas-sikurezza tal-haddiema fl-istabbilimenti tal-akkwakultura, kemm għal dawk li jinsabu fil-bahar kif ukoll għall-impjegji abbord il-bastimenti awżiljarji tal-akkwakultura, inklużi l-istabbilimenti fuq l-art.

3.4.2.5 Il-KESE jipproponi li l-ghajnuna għat-tagħlim tul il-hajja, it-tixrid ta' għarfien u prattiki innovattivi, eċċ., ma tkunx limitata għall-intraprizi l-kbar, għaliex l-importanza ta' dawn l-azzjonijiet kollha tiġġustifika li ma jkun hemmx limitazzjonijiet relatati mad-daqs tal-intraprizi. Madankollu, jemmen li l-intraprizi ż-żgħar u ta' daqs medju għandhom jinghataw prijorità.

3.4.2.6 Sabiex jiżdied il-potenzjal tas-siti tal-akkwakultura, il-FEMS jista' jagħti l-ghajnuna għall-identifikazzjoni u l-immappjar tal-aktar żoni adattati, għat-titjib tal-infrastrutturi u għall-prevenzjoni ta' hsara serja fl-akkwakultura.

3.4.2.7 Il-KESE jemmen li hemm bżonn tinghata l-ghajnuna għall-investimenti biex tittejjeb l-infrastruttura tal-portijiet fejn tkun ibbażata l-akkwakultura tal-bahar jew il-postijiet ta' nżul, u għall-investimenti f'faċilitajiet għall-gbir tar-residwi u l-iskart.

3.4.2.8 L-inkoraġġiment ta' intraprizi godda fis-settur tal-akkwakultura. Il-FEMS jista' jagħti l-ghajnuna għat-twaqqif ta' mikrointraprizi tal-akkwakultura minn persuni godda bil-kundizzjoni li jibdeu l-attivitajiet tagħhom fis-settur bil-kompetenzi u l-hiliet adegwati, ikunu qeghdin iwaqqfu għall-ewwel darba mikrointrapriza fis-settur tal-akkwakultura bhala kapijiet tal-intrapriza, u jissottomettu pjan tan-negozju għall-iżvilupp tal-attivitajiet tagħhom fl-akkwakultura.

3.4.2.9 Il-KESE jipproponi li l-ghajnuna ta' dan it-tip tagħmel referenza għall-holqien nett tal-impjegji għal kwalunkwe intrapriza tal-akkwakultura, irrispettivament minn jekk din tkunx għda jew le.

3.4.2.10 Sabiex tiġi promossa akkwakultura b'livell għoli ta' protezzjoni ambjentali, il-FEMS jista' jagħti l-ghajnuna sabiex jiġu koperti ċerti investimenti. Il-KESE huwa tal-fehma li, bhalma jsir fis-settur tas-sajd, jehtieg li tiġi inkluża l-ghajnuna għall-investimenti bil-ghan li jnaqqsu l-emissjonijiet tal-kontaminanti jew il-gassijiet b'effett ta' serra u għall-verifiki u skemi ta' effiċjenza fl-użu tal-enerġija.

3.4.2.11 Tista' tinghata l-ghajnuna wkoll għall-konverzjoni għal sistemi ta' ġestjoni u ta' verifika ambjentali u għall-akkwakultura organika, għall-akkwakultura li tipprovdni servizzi ambjentali, għall-miżuri tas-sahha pubblika u għall-miżuri tas-sahha u l-benessri tal-annimali.

3.4.2.12 Il-KESE jikkunsidra li s-sahha tal-annimali hija kruċjali għas-sostenibbiltà tas-settur tal-akkwakultura, u għalhekk jemmen li jehtieg jissahhah l-appoġġ tal-FEMS għal dan l-aspett. F'dan ir-rigward jipproponi li jinholqu u jiġu żviluppati ragg-ruppamenti għall-harsien tas-sahha fl-akkwakultura, hekk kif jeżistu b'suċċess fit-trobbija tal-annimali fuq l-art.

3.4.2.13 Il-proposta tipprevedi l-possibbiltà li tinghata l-ghajnuna maħsuba għal assigurazzjoni fuq l-istokkijiet tal-akkwakultura li għandha tkopri ċertu telf. Il-KESE jemmen li għandhom jiġu inklużi l-ispejjeż li jirriżultaw mill-gbir u l-qrid ta' annimali li jkunu mietu fil-farm b'mewta naturali, f'incidenti, eċċ., kif ukoll dawk li jirriżultaw mill-qtil u d-dfin fil-farm tagħhom għal raġunijiet ta' saħha tal-annimali u wara li tkun inkisbet awtorizzazzjoni amministrattiva.

3.4.3 Żvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd

3.4.3.1 L-ghajnuna prevista f'din l-iskema ser tikkontribwixxi biex tintlaħaq il-prijorità tal-UE, jiġifieri li tippromovi żvilupp territorjali bilanċjat u inklużiv taż-żoni tas-sajd filwaqt li jiżdiedu l-impjegji u l-koeżjoni territorjali. Din l-ghajnuna ser tkun tista' tinghata liż-żoni tas-sajd li huma iżgħar mil-livell NUTS 3 (?).

3.4.3.2 Fil-fehma tal-KESE, l-esklużjoni tal-bliet kostali b'aktar minn 100 000 abitant minn din l-ghajnuna hija diskriminazzjoni peress li l-baži tal-flotot tkun fil-portijiet tas-sajd irrispettivament min-numru ta' abitanti f'dawn il-bliet.

3.4.3.3 Il-Kummissjoni tippromovi l-aġġornament u t-tishih tal-Gruppi ta' Azzjoni Lokali tas-Sajd ("FLAGs") li ser jipproponu strateġija ta' żvilupp lokali integrat li tirrifletti l-kompożizzjoni soċjoekonomika taż-żona permezz ta' rappreżentanza bilanċjata tas-settur privat, is-settur pubbliku u s-soċjetà ċivili.

3.4.3.4 Sabiex ikun jista' jiġi evalwat b'mod oggettiv ir-riżultat tal-hidmiet li wettqu s'issa dawn il-Gruppi, li l-ghan tagħhom hu li jagħmlu ż-żoni tas-sajd aktar dinamici, il-KESE jemmen li hu essenzjali li l-Kummissjoni twettaq l-evalwazzjoni tagħha qabel ma l-ghajnuna prevista f'din l-iskema tiġi inkluża fil-fondi l-godda.

(2) Ara r-Regolament (KE) Nru 1059/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Mejju 2003 dwar l-istabbiliment ta' klassifikazzjoni komuni ta' unitajiet territorjali għall-istatistika (NUTS), ĠU L 154, 21.6.2003, p. 1 (Edizzjoni Speċjali bil-Malti: Kapitolu 14, Volum 01, p. 196-238).

3.4.4 Il-kummerċjalizzazzjoni u l-ipproċessar

3.4.4.1 Il-Kummissjoni tipproponi xi miżuri marbutin mal-kummerċjalizzazzjoni u l-ipproċessar, b'mod partikolari fir-rigward tat-thejġija u l-implimentazzjoni tal-pjani ta' produzzjoni u kummerċjalizzazzjoni tal-organizzazzjonijiet tal-produtturi.

3.4.4.2 Ghalkemm il-KESE jappoġġja din il-miżura li ser tikkontribwixxi għas-sostenibbiltà tar-riżorsi u għall-kompetittività tal-intrapriżi, jemma ukoll li fil-pjani jehtieg jiddahhal xi tip ta' mekkaniżmu ta' flessibbiltà peress li ninsabu f'suq globalizzati fejn il-kundizzjonijiet tal-provvista u d-domanda jistgħu jinbidlu kull mument.

3.4.4.3 Il-proposta tipprevedi l-ghajnuna mahsuba biex tikkumpensa lill-organizzazzjonijiet tal-produtturi għall-ħżin tal-prodotti tas-sajd elenkati fl-Anness II tar-Regolament dwar l-organizzazzjoni komuni tas-suq (OKS). L-ghajnuna ser tonqos bil-mod il-mod u ser titneħha kompletament fl-2019.

3.4.4.4 Il-KESE ma jaqbilx li din l-ghajnuna tonqos bil-mod il-mod sakemm titneħha fl-2019, għaliex hi tagħti kontribut speċjali għall-istabbiliment tas-swieq. Għalhekk, hemm bżonn li din l-ghajnuna tinzamm sal-2020.

3.4.4.5 Il-Kumitat innota li tneħha l-mekkanizmu ta' indenizz ta' kumpens għat-tonn mahsub għall-industrija tal-ipproċessar, li s'sissa kien jinsab fl-OKS.

3.4.4.6 Dan il-mekkanizmu jservi bħala kontroparti għas-sospensjoni totali u permanenti tad-drittijiet tat-tariffa doganali komuni għal tonnijiet shaħ li jkunu gejjin minn pajjiżi terzi u jkunu mahsuba għall-industrija tal-ipproċessar. Il-Kumitat jemma li t-tneħhija ta' dan il-mekkanizmu tohloq żvantaġġ ċar għall-produtturi tal-UE, li jkollha tikkompeti ma' prodotti li r-rekwiżiti tal-iġjene u tas-saħha tagħhom ikunu inqas stretti minn dawk tal-prodotti tal-UE. Għaldaqstant, il-KESE jitlob li jinzamm il-mekkanizmu msemmi ta' indenizz ta' kumpens.

3.4.4.7 Il-KESE jahseb li l-ghajnuna għall-ħżin privat imressqa fil-proposta la tikkumpensa u lanqas tiggarrantixxi dħul ekwu għall-produtturi tat-tonnijiet f'każ li jonqsu l-prezzijiet tat-tonn fis-suq tal-UE, li huwa l-ghan tal-istabbiliment ta' sistema ta' indenizz ta' kumpens.

3.4.4.8 Il-proposta tipprevedi l-ghajnuna għall-miżuri ta' kummerċjalizzazzjoni.

3.4.4.9 Fil-fehma tal-KESE, hemm bżonn li din l-ghajnuna tiġi estiża għat-tfassil u t-tneħhija ta' kampanji ta' komunikazzjoni bil-ghan li tittejjeb l-immagna tas-sajd u tal-akkwakultura. Barra minn hekk, il-KESE jipproponi li jiġu inklużi aspetti godda, bħall-organizzazzjoni u l-partecipazzjoni ffieri u avvenimenti

kummerċjali tas-settur, attivitajiet li jiffacilitaw l-aċċess għall-innovazzjoni tal-intrapriżi, attivitajiet ta' tahrig dwar tekniki aktar avvanzati, processi godda jew imtejba u sistemi organizzattivi godda jew imtejba.

3.4.4.10 Minhabba r-rwol importanti tal-assocjazzjonijiet interprofessjonali fil-promozzjoni u t-titjib tal-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti, il-Kumitat jemma li mhux biss għandu jiġi appoġġjat il-holqien ta' dawn l-assocjazzjonijiet iżda għandu jingħata wkoll kontribut għall-operat tagħhom bil-ghan li jkunu jistgħu jwettqu l-kompiti tagħhom.

3.4.4.11 Barra minn hekk, il-FEMS jista' jagħti l-ghajnuna għal ċerti investimenti fl-ipproċessar tal-prodotti. Il-Kumitat jemma li għandhom jiżiedu l-ghanijiet speċifiċi li gejjin: it-titjib tal-kompetittività tal-industrija tal-ipproċessar, it-titjib tal-kundizzjonijiet tas-saħha pubblika u tal-kwalità tal-prodotti, it-tnaqqis tal-impatt negattiv fuq l-ambjent u z-żieda tal-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, it-titjib fl-użu tal-ispeċijiet li ma tantx jiġu sfruttati, tas-sottoprodotti u tal-iskart, l-iżvilupp, il-produtturi u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti godda u l-użu ta' teknoloġiji godda u ta' metodi innovattivi fil-produtturi, il-ftuħ u l-iżvilupp tas-swieq u t-titjib tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u tat-tahrig tal-haddiema.

3.4.5 Ir-regġuni l-aktar imbiegħda

3.4.5.1 Il-proposta tipprevedi kumpens għall-ispejjeż addizzjonali tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura fir-regġuni l-aktar imbiegħda, jiġifieri l-Azores, il-Madeira, il-Gzejjer Kanarji, il-Gujana Franciża u r-Réunion. Il-Kumitat huwa tal-fehma li l-Kummissjoni għandha tispjega fid-dettall il-kalkoli li fuqhom hu bbażat it-tqassim tal-baġit fost kull wiehed mir-regġuni l-aktar imbiegħda u, mill-banda l-oħra, għandha tispjega r-raġuni għaliex naqqset il-baġit mahsub għall-Gzejjer Kanarji filwaqt li ziedet il-baġit mogħti lir-regġuni l-oħra.

3.4.6 Miżuri ta' akkumpanjament għall-PKS

3.4.6.1 Il-FEMS jista' jagħti l-ghajnuna għall-implimentazzjoni ta' sistema ta' kontroll, spezzjoni u infurzar tal-UE u għall-ġbir, il-ġestjoni u l-użu ta' data bijoloġika, teknika, ambjentali u soċjoekonomika primarja b'konformità mar-Regolament dwar il-PKS. Il-KESE jqis li din l-ghajnuna hija essenzjali sabiex jiġu żgurati l-kontroll u l-ġbir tad-data fl-UE kollha, inklużi dawk li jikkoncernaw l-ispezzjonijiet tax-xogħol.

3.4.6.2 Għal hafna mill-miżuri msemmijin hawn fuq, il-proposta tistabbilixxi l-limitazzjoni li bastiment tas-sajd jingħata din l-ghajnuna darba biss matul il-perjodu tal-ipprogrammar. Din il-limitazzjoni għandha titneħha.

3.4.6.3 Il-KESE jemma li għandu jitqies il-holqien ta' "fond ta' kriżi" għall-htigijiet speċifiċi tas-settur b'tali mod li jkunu jistgħu jittiehdu miżuri flessibbli ta' emerġenza f'każ ta' ċerti sitwazzjonijiet eċċezzjonali bħal, pereżempju, il-konverżjoni tal-flotot minhabba li l-ftehimiet tas-sajd jiġu sospiżi jew ma jiġgeddux, iż-żidiet f'daqqa waħda tal-ispejjeż tal-operat, id-żiastri naturali, eċċ.

3.5 Miżuri finanzjati taħt il-ġestjoni diretta

3.5.1 Politika Marittima Integrata

3.5.1.1 Il-proposta tipprevedi sensiela ta' għajnuniet għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-PMI tal-UE bil-għan li tiġi promossa t-tmexxija integrata tal-affarijiet marittimi u kostali, li jingħata kontribut għall-iżvilupp ta' inizjattivi transsettorjali li huma ta' benefiċċju reċiproku għas-setturi marittimi u l-politiki settorjali differenti, li jiġu appoġġjati t-tkabbir ekonomiku sostenibbli, l-impjiegi, l-innovazzjoni u t-teknoloġiji l-godda fis-setturi marittimi emergenti u futuri fir-reġjuni kostali, li tiġi promossa l-protezzjoni tal-ambjent marittimu, b'mod partikolari l-bijodiversità tiegħu u ż-żoni protetti tal-baħar kif ukoll l-użu sostenibbli tar-riżorsi marittimi u kostali. Il-KESE huwa favur il-miżuri proposti.

3.5.1.2 Barra minn hekk, tiġi stabbilita għajjnuna biex tiffaċilita l-implimentazzjoni tal-PKS u tal-PMI, b'mod partikolari fir-rigward tal-pariri xjentifiċi fil-kuntest tal-PKS, il-miżuri speċifiċi ta' infurzar u ta' kontroll fil-kuntest tal-PKS, il-kontributi volontarji għall-organizzazzjonijiet internazzjonali, il-kunsilli konsultattivi, l-informazzjoni dwar is-suq u l-attivitajiet ta' komunikazzjoni. Il-Kumitat jemmen li din l-għajjnuna hija adegwata.

3.5.1.3 Il-Kumitat jirrikonoxxi r-rwol importanti li jaqdu l-kunsilli konsultattivi reġjonali bħala korpi li l-Kummissjoni tikkonsulta biex tindirizza l-kwistjonijiet differenti marbutin mal-PMI u li fihom jipparteċipaw il-partijiet interessati kollha. Għalhekk, il-Kumitat jemmen li din l-għajjnuna għandha tkun kbira biżżejjed biex tiggarantixxi li dawn il-kunsilli jaħdmu tajjeb, b'tali mod li tiġi żgurata l-parteċipazzjoni tal-membri kollha tagħhom, fosthom ix-xjentisti.

3.5.1.4 Il-KESE jemmen li l-FEMS għandu jiffinanzja l-Kunsill Settorjali futur tal-Impjiegi u l-Hiliet, li jagħmel parti mill-ghanijiet tar-riforma tal-PMI, l-Istrategija Ewropa 2020 u

l-Komunikazzjoni "Hiliet godda għal impjiegi godda" ⁽³⁾. Barra minn hekk, iqis li Kumitat Konsultattiv għas-Sajd u l-Akkwakultura tal-UE għandu jibqa' jiġi finanzjat. F'każ li dan il-kumitat eventwalment jingħalaq, il-KESE jitlob li jinholoq Kunsill Konsultattiv dwar l-Industrija, is-Suq u l-Affarijiet Ġenerali.

3.5.1.5 B'rabta mal-informazzjoni dwar is-suq, il-Kumitat jahseb li kull għajjnuna maħsuba għat-tixrid u l-iżvilupp ta' informazzjoni dwar is-suq tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura hija pożittiva.

3.5.2 Assistenza teknika

3.5.2.1 Il-proposta tistabbilixxi l-ghoti tal-għajjnuna għall-assistenza teknika, fuq l-inizjattiva tal-Kummissjoni, għall-implimentazzjoni tal-ftehimiet tas-sajd sostenibbli u l-parteċipazzjoni tal-UE fl-organizzazzjonijiet ta' ġestjoni tas-sajd reġjonali, kif ukoll għat-twaqqif ta' netwerk Ewropew ta' FLAGS. Il-Kumitat jemmen li din l-għajjnuna hija essenzjali.

3.6 Implimentazzjoni

3.6.1 Fl-aħhar nett, il-proposta tiddekrivi fid-dettall l-implimentazzjoni tal-programmi ta' għajjnuna sew fl-iskema tal-ġestjoni kongunta u sew fl-iskema tal-ġestjoni diretta, u tiddefinixxi l-mekkaniżmi ta' implimentazzjoni, is-sistemi ta' ġestjoni u kontroll tal-Istati Membri u tal-Kummissjoni, kif ukoll il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni, l-informazzjoni u l-komunikazzjoni.

3.6.2 Il-KESE japprova s-sistemi ta' implimentazzjoni fiż-żewġ skemi għaliex huma jiġbru l-esperjenza tal-Kummissjoni fil-proċeduri kollha neċessarji għat-tnedija, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-konklużjoni tal-programmi ta' għajjnuna previsti fil-PMI u l-PMI.

Brussell, 11 ta' Lulju 2012.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Staffan NILSSON

⁽³⁾ Ara l-Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni: Hiliet Godda għal Impjiegi Godda – L-antiċipazzjoni u t-tlaqqiġ tas-suq tax-xogħol u l-hiliet meħtieġa" COM(2008) 868 final, GU C 128, 18.5.2010, p. 74.